

ՌՈՒՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Տնտեսության և Բիզնեսի ինստիտուտ

Կառավարման և բիզնեսի ամբիոն

**ՄԱԳԻՍՏՐԱՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՑԱՇԱՐ**

041301.00.7 «ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ»

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ

Հաստատված է

Կառավարման և բիզնեսի ամբիոնի կողմից՝

Քաղվացք № 7 //14.02.2026 թ.

Կառավարման և բիզնեսի
ամբիոնի վարիչ

Կոջոյան Հ. Ա.

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

1. Կառավարման էությունն ու անհրաժեշտությունը, կառավարման մակարդակները, կառավարման օբյեկտն ու սուբյեկտը
2. Կառավարման հիմնական սկզբունքները, Ա.Ֆայոլի կառավարման սկզբունքները
3. Գիտական կառավարման դպրոցը
4. Կառավարման տեսության դասական (վարչական) դպրոցը
5. Մարդկային հարաբերությունների և վարքաբանական գիտությունների դպրոցը
6. Կառավարման գործընթացային մոտեցումը
7. Համակարգային և իրավիճակային մոտեցումները կառավարման տեսության մեջ
8. Կազմակերպության ներքին միջավայրը
9. Կազմակերպության արտաքին միջավայրը
10. Կազմակերպության արտաքին և ներքին միջավայրերի ուսումնասիրությունը և գնահատումը SWOT վերլուծության միջոցով
11. Ռազմավարության ընտրությունը ԲԽԽ մատրիցի հիման վրա
12. Գործարարության ծրագրի մշակման հիմքերը, մշակման նպատակը, հիմնական բաժինները
13. Իշխանություն, պատվիրակման տեսակները և սկզբունքները
14. Մեխանիստական կազմակերպական կառուցվածքներ (կառավարման գծային, ֆունկցիոնալ, գծային-ֆունկցիոնալ կազմակերպական կառուցվածքներ)
15. Կառավարման դիվիզիոնալ կազմակերպական կառուցվածքի էությունն ու անհրաժեշտությունը
16. Կառավարման ադապտիվ կառուցվածքներ
17. Մոտիվացիայի բովանդակային տեսությունները
18. Մոտիվացիայի գործընթացային տեսությունները
19. Մոտիվացիայի ժամանակակից ձևերը
20. Վերահսկողության էությունը և տեսակները, վերահսկողության գործընթացի բնութագիրը
21. Կառավարման տնտեսական մեթոդները
22. Կառավարման սոցիալ-հոգեբանական մեթոդները
23. Կառավարման վարչակազմակերպական մեթոդները
24. Կառավարչական որոշումների ընդունման մեթոդները
25. Խնդրի լուծման ռացիոնալ մեթոդը, էությունը և հիմնական փուլերը
26. Մոդելավորումը կառավարչական որոշումների ընդունման գործընթացում և մոդելների տեսակները
27. Կոմունիկացիոն գործընթացը կազմակերպությունում
28. Կոմունիկացիանների դասակարգումը (միջանձնային և կազմակերպական կոմունիկացիաներ)

29. Ձևական խմբերի տեսակները
30. Խմբերի կառավարման արդյունավետության բարձրացման ուղղությունները
31. Իշխանությունը և դրա ձևերը, «իշխանության հաշվեկշիռ»
32. Առաջնորդման վարքագծային մոտեցումը
33. Առաջնորդման իրավիճակային մոտեցումը
34. Կոնֆլիկտի էությունը, տեսակները և պատճառները
35. Կոնֆլիկտների կառավարման մեթոդները
36. Ռազմավարական կառավարում, էությունը և խնդիրները
37. Ռազմավարական պլանավորումը և դրա առանձնահատկությունները
38. Առաքելությունը և դրա էությունը
39. Ռազմավարական նպատակները
40. Առաքելություն և քաղաքականություն
41. ADL-LC մոդելը
42. Պորտֆելային ռազմավարություն
43. Կորպորատիվ ռազմավարության էությունը
44. Դիվերսիֆիկացիայի գնահատման չափանիշները
45. GE/McKinsey մոդելը
46. Դիզայնի տեսության ընդհանուր բնութագիրը
47. SWOT վերլուծություն
48. Ռազմավարական դիրքերը GE/McKinsey մոդելում
49. Գործարար ռազմավարություններ
50. Ոչ դիվերսիֆիկացված կազմակերպության ռազմավարական հնարավորությունները թույլ մրցակցային դիրքի և շուկայի բարձր աճի տեմպերի պայմաններում
51. Պորտֆելային ռազմավարության հիմնական բաղադրիչները
52. Ռազմավարության մշակման և իրագործման գործընթացի ընդհանուր բնութագրերը կազմակերպություններում
53. Ոչ դիվերսիֆիկացված կազմակերպության ռազմավարական հնարավորությունները ուժեղ մրցակցային դիրքի և շուկայի բարձր աճի տեմպերի պայմաններում
54. Ի.Անսոֆի «ապրանքներ-շուկաներ» մատրիցան և աճի վեկտորի կոնցեպցիան
55. Դիզայնի տեսությունը
56. Ոչ դիվերսիֆիկացված կազմակերպության ռազմավարական հնարավորությունները ուժեղ մրցակցային դիրքի և շուկայի ցածր աճի տեմպերի պայմաններում
57. Ի.Անսոֆի աշխարհագրական վեկտորի աճի եռաչափ մոդելը
58. ԲԽԽ և GE/McKinsey մատրիցների համեմատական վերլուծությունը
59. Ոչ դիվերսիֆիկացված կազմակերպության ռազմավարական հնարավորությունները ուժեղ մրցակցային դիրքի և շուկայի ցածր աճի տեմպերի պայմաններում

60. Մրցակցային ռազմավարություն
61. Ռազմավարական վերլուծության էությունը
62. ԲՆԽ մոդելը
63. Շուկայի տարբերակման մրցակցային ռազմավարությունը
64. Մ. Պորտերի դիրքավորման տեսությունը
65. Արտաքին միջավայրի ախտորոշում
66. Ապրանքների/ծառայությունների տարբերակման մրցակցային ռազմավարությունը
67. Ռազմավարական պլանավորման և դիզայնի տեսությունների համեմատական վերլուծությունը
68. Ռազմավարության մշակման գործընթացում կազմակերպության ուժեղ և թույլ կողմերի վերլուծությունը
69. Կազմակերպությունների ռազմավարության էությունը
70. Կորպորատիվ ռազմավարության սուբյեկտները կազմակերպություններում
71. Արդյունաբերական կազմակերպությունների SWOT վերլուծությունը
72. Կազմակերպության ռազմավարության մշակման և իրագործման բազմաչափ մոդելը
73. Կազմակերպության առաքելության մշակման հիմնական սկզբունքները
74. Բուհերի SWOT վերլուծություն
75. Կազմակերպության ռազմավարական նպատակների մշակման առանձնահատկությունները ժամանակակից պայմաններում
76. Ցածր ծախսերի հաշվին առաջատար դիրքի ռազմավարություն
77. Դիվերսիֆիկացման ռազմավարություն
78. Տարբերակման ռազմավարություն
79. Ռազմավարական վերլուծություն, ռազմավարական պլանավորման և դիզայնի տեսությունների մոտեցումները
80. Դիվերսիֆիկացման ռազմավարության առանձնահատկությունները նմանատիպ ճյուղերում
81. Կենտրոնացման ռազմավարություն
82. Կորպորատիվ ռազմավարության բուրգը
83. Դիվերսիֆիկացման ռազմավարության առանձնահատկությունները միմյանց չփոխկապակցված ճյուղերում
84. Մ. Պորտերի «արժեքների շղթան»
85. Նոր ճյուղ մուտք գործելու ռազմավարությունը
86. Կլանման ռազմավարության բնութագիրը
87. Գործունեության հիմնական տեսակները Մ. Պորտերի «արժեքների շղթայում»
88. Դիվերսիֆիկացման ռազմավարության առանձնահատկությունները «զրոյից»
89. Գործունեության ոչ հիմնական (օժանդակ) տեսակները Մ. Պորտերի «արժեքների շղթայում»
90. Տնտեսության կորպորատիվ ռազմավարություն

91. Կենսապարբերաշրջանի փուլերի առանձնահատկությունները ըստ ADL-LC մոդելի
92. Կազմակերպության ռազմավարության մշակման և իրագործման բազմաչափ մոդելի ընդհանուր բնութագիրը
93. Գործարարության մրցակցային դիրքերը ըստ ADL-LC մոդելի և դրանց բնութագրերը (թույլ, ամուր, նկատելի, ուժեղ և առաջատար)
94. Աճի վեկտորի երեք բաղադրիչների բնութագրերը (շուկայական պահանջարկ, ապրանքի/ծառայության տեխնոլոգիա և շուկայի աշխարհագրություն)

Գրականություն

1. Կորպորատիվ կառավարման ձեռնարկ; Գործնական ուղեցույց ՀՀ բաժնետիրական ընկերությունների համար; Միջազգային ֆինանսական կորպորացիա, 2000:
2. Մենեջմենթ, տ.գ.դ., պրոֆ. Յու.Մ. Սուվարյանի ղեկավ. և կմբազիր. (2-րդ լրացված և բարեփոխված մտարբերակ), Եր., «Տնտեսագետ», 2009, 560 էջ:
3. Յուվարյան Ա.Մ., Առևտրային բանկերի կորպորատիվ ռազմավարությունը և դրա արդյունավետությունը, Եր., ՀՌՀ հր., 2008, 234 էջ:
4. Սուվարյան Յու., Շահնազարյան Ն., Ռազմավարական կառավարում (ուսումնական ձեռնարկ)/ - Եր.: «Գիտություն» հրատ., 2015. – 283 էջ:
5. Менеджмент. Под редакцией д.э.н, профессора М.А. Суваряна. Ер., Экономист, 2002.
6. Организация процессов управления. / Под ред. Г.Х. Попова - М., “Экономика”, 1975. 576 с.
7. Гвишиани М.Г. Организация и управление / 2-ое дополненное издание. М., “Наука”, 1972. 534с.
8. Стюарт К. Ключевые идеи менеджмента: Пер. С англ. – М.: ИНФРА-М, 2002. – XVIII, 347 с.
9. Ричард Х. Холл Организации: структуры, процессы, результаты / Питер, САП, 2001.
10. Мильнер Б.З. Теория организации. М.: ИНФРА-М, 1999.
11. Смирнов Э.А. Основы теории организации, М., 2000.
12. Смолкин А.М. Менеджмент: основы организации. М., 2001.
13. Аакер Д.А. Стратегическое рыночное управление. – Спб: “Питер”, 2002. С.544.
14. Аналоуи Ф., Карами А. Стратегический менеджмент малых и средних предприятий. М.: ИНФРА – М, 2005.
15. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. Пер.с англ. М., Дело, 2002. 704 с.

16. Веснин В.Р. Менеджмент: Учебник. Изд.3-е, перераб.и доп. М., ТК Велби, Проспект, 2006. 504 с.
17. Веснин В.Р. Стратегическое управление.-М.: Изд. “ Проспект”, 2006.
18. Виханский О.С. Стратегическое управление.- М., Экономика, 1995.
19. Дафт Р.Л. Менеджмент. Изд.6-е. Пер.с англ. СПб., Питер, 2006. 864 с.
(с.Классика МВА)
20. Зуб А.Т. Стратегический менеджмент. Теория и практика.- М.: Аспект Пресс, 2002.
21. Лукичева Л.И. Управление персоналом: Курс лекций. Изд.3-е. М., Омега-Л, 2007. 264 с.
22. Маренков Н.Л., Косаренко Н.Н. Управление персоналом организаций: Учеб.пос. М., Академ.Проект, Трикста, 2005. 464 с.
23. Десслер Г. Управление персоналом. Пер.с англ. М., БИНОМ. Лаборатория знаний, 2004. 799 с.
24. Курс МВА по стратегическому менеджменту. Под ред. Л. Фэй, Р. Рэнделл, пер. с англ. “Альпина Бизнес Букс”, - М.: 2004.
25. Кэмпбел Д., Стоунхаус Дж., Хьюстон Б. Стратегический менеджмент: Учебник/ Пер. с англ. – М.: ООО “Издательство проспект”, 2003. – 336 с.
26. Мильнер Б. Теория организации. М.: ИНФРА - М.: 2008. – 797 с.
27. Зуб А.Т. Стратегический менеджмент. Теория и практика.- М.: Аспект Пресс, 2002.
28. Минцберг Г. и др. Стратегический процесс.-СПб.: Питер, 2001.
29. Минцберг Г., Альстред Б., Лэмпел Дж. Школы стратегий, С.-Пб, ”Питер”, 2000.
30. Попов С.А. Стратегический менеджмент: Видение – важнее, чем знание: Учеб. Пособие. – М.: Дело, 2003. – 352 с.